

DELIA SUIOGAN, România

Key words: traditions, harmony, communication, microcosm and macrocosm, imaginary, houses

Abstract

The individual has always felt as part of the Universe, and thus, we may better understand why he or she never lived in a world of the visible everyday real, but also in a surreal, imaginary world, which allowed him on repeated occasions to be aware of the fact that beyond this world, there exists another.

Customs, traditions, and rituals, kept more or less in their original forms, defined people's lives from times immemorial. All of these form a behaviour pattern, a human scheme of actions through which individuals seek to annihilate the chaos surrounding them, and to bring order and harmony to their daily lives. Regardless the type of the custom, its way of manifestation, its structure always refers to the relation between the individual and his/her social group, on one hand, and to the relation of the individual with the Universe, on the other. People that are products of their traditional environments still live marked by the consciousness of the *time* and the *place* he or she belongs to; such a way of belonging the World, means in fact "to be in harmony with the universe" (informant Berinde Anastasia, 79 years old, Negresti).

The old house, though small, was pleasant, coquette, but, especially functional; both the outside and the inside of the traditional houses were simply organized and decorated, giving people a feeling of cosiness. Houses in our villages have always combined practical, utilitarian, and ornamental aspects. They equally respond to the family needs, being a centre for the perpetuation of the family and of the nation, at the same time defending the village life as a form of communication between microcosm and macrocosm – through their house, people become part of the Great Whole.

The small, yet functional house, allowed people in traditional environments to live permanently in a state of equilibrium, which was established between them and the other members of the household, between them and the Universe. Even the way they painted their houses was very significant, as the various shades of blue, which appeared both on the outside

and the inside walls, were a form of communication – the walls became the horizon which proposed an opening of the micro-universe towards the macro-universe. People here have always surrounded themselves with colours of symbolic value.

A fi în rând cu Lumea

Omul mediilor tradiționale a trăit și trăiește încă în *vreme*, cu conștiința *locului* căruia îi aparține, acest mod de a aparține Lumii înseamnă “a fi în șir cu ceilalți oameni” (inf. Berinde Anastasia, 79 ani, Negrești). Rezultat al rânduiei cosmice, ordinea trebuie respectată. Nerespectarea ar conduce la autoexcluderea omului din Tot. Toate manifestările din satul românesc se desfășoară după o anumită rânduială, pornind de la lucrurile cele mai mari, până la lucrurile cele mai mici. Rânduiala reprezintă *legea firii*, întruchipată în toate formele existențiale.

Din cele mai vechi timpuri comunitățile umane au elaborat sisteme de gândire, de raționamente și în timp omul a început să creadă că propriile acțiuni, devenite deprinderi, au o putere ascunsă, dincolo de eficiența lor strict practică, capabilă să se impună voinței lucrurilor din natură. Omul culturilor de tip tradițional a avut o atitudine rituală față de tot ceea ce-l înconjura, față de locuința sa, față de alimentele pe care le consuma, față de obiectele cu care se îmbrăca etc. În timp, această atitudine rituală a devenit una ceremonială. Ceremonializarea a condus la apariția unor complexe procese de comunicare și a unor adevărate sisteme de semnificare în interiorul *neamului*.

Lumea este văzută ca un *Mare Tot*, organizată, reprezentată de obicei printr-un sistem de cercuri concentrice – foarte important este ca individul să păstreze un contact permanent cu Centrul. Nașterea, numele, copilăria, adolescența, căsătoria, familia, moartea; dar și jocurile de copii, inițierea, ridicarea unei case, munca pământului, sărbătorile de peste an trebuie privite ca momente ale evoluției, permițându-i ființei individuale să stabilească un sistem complex de relații între material și spiritual, ceea ce va conduce la redescoperirea sa ca parte a Unității, a Totului. Legile existente la nivelul lumii, reprezintă în fapt *armonia*, păstrată și respectată de omul mentalității tradiționale, deoarece aceasta îi asigură comunicarea și păstrarea relației cu Cosmosul.

Jean Servier observa că „orice societate tradițională posedă un ansamblu coerent de tradiții mitice, cheia de boltă a unei concepții despre lume și despre locul omului în lume. Revelarea sa progresivă ocupă viața umană și-i dă un sens.”¹ Prin intermediul comunicării (aici ne referim și la

¹ Jean Servier, *Magia*, Institutul European, Iași, 2001, p. 121